

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

MALOLJETNI UČINIOCI KRIVIČNIH DJELA 2013

Bosna i Hercegovina

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 2014.

Sadržaj

1	Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja	5
1.1	Namjena istraživanja	5
1.2	Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	5
1.3	Jedinica posmatranja i izvještavanja	5
1.4	Prikupljanje podataka	6
1.5	Obuhvat	6
1.6	Definicije	7
1.7	Obrada podataka	7
1.8	Objavljivanje rezultata	8
1.9	Ključne varijable	8
1.10	Ključne statistike	8
1.11	Upitnik	8
1.12	Kontakt informacije	8
2	Relevantnost	9
2.1	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih ESS statistika (R1)	9
3	Tačnost	9
3.1	Greške uzorkovanja	9
3.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)</i>	9
3.1.2	<i>Objašnjenja</i>	9
3.1.3	<i>Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja</i>	9
3.2	Neuzoračke greške	9
3.2.1	<i>Greške obuhvata</i>	9
3.2.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)</i>	9
3.2.1.2	<i>Greška nedovoljnog obuhvata</i>	9
3.2.1.3	<i>Mjere za smanjenje grešaka obuhvata</i>	10
3.2.2	<i>Greške mjerenja</i>	10
3.2.2.1	<i>Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka</i>	10
3.2.2.2	<i>Razlozi za nastanak grešaka mjerenja</i>	10
3.2.2.3	<i>Postupanje u slučaju grešaka mjerenja</i>	10
3.2.2.4	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)</i>	10
3.2.2.5	<i>Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja</i>	10
3.2.3	<i>Greške neodgovora</i>	10
3.2.3.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)</i>	10
3.2.3.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)</i>	11
3.2.3.3	<i>Postupci u slučaju neodgovora</i>	11
3.2.3.4	<i>Postupci za smanjenje stope neodgovora</i>	11
3.2.3.5	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)</i>	11
3.2.3.6	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)</i>	11
3.2.3.7	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)</i>	11
4	Pravovremenost i aktuelnost	11
4.1	Pravovremenost objave	11
4.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)</i>	11
4.1.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)</i>	11
4.2	Aktuelnost objave	12
4.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)</i>	12
4.3	Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave	12

5	Dostupnost i jasnoća	12
5.1	Dostupnost	12
5.1.1	<i>Kanali diseminacije</i>	12
5.1.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)</i>	12
5.1.3	<i>Načini diseminacije</i>	12
5.1.4	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)</i>	13
5.1.5	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)</i>	13
5.2	Jasnoća	13
5.2.1	<i>Printane publikacije i internetska objava</i>	13
5.2.1.1	<i>Diseminirani rezultati</i>	13
5.2.1.2	<i>Nivo (detaljnost) diseminacije</i>	13
5.2.1.3	<i>Metapodaci</i>	14
5.2.1.4	<i>Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata</i>	14
5.2.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)</i>	14
6	Uporedivost i skladnost	14
6.1	Vremenska uporedivost	14
6.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)</i>	14
6.1.2	<i>Prekidi u vremenskim serijama</i>	14
6.1.3	<i>Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost</i>	14
6.2	Geografska uporedivost	14
6.2.1	<i>Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema</i>	14
6.3	Desezoniranje	15
6.4	Skladnost između privremenih i konačnih podataka	15
6.4.1	<i>Politika diseminacije privremenih podataka</i>	15
6.4.2	<i>Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)</i>	15
6.4.3	<i>Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka</i>	15
6.5	Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja	15
6.5.1	<i>Kratak opis referentnog istraživanja</i>	15
6.5.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)</i>	15
6.5.3	<i>Razlozi za veća odstupanja</i>	15
7	Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta	15
8	Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika	15
8.1	Klasificiranje i razumijevanje korisnika	15
8.2.	Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika	16
8.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Indeks zadovoljstva korisnika (US1)</i>	16
8.2.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)</i>	16
9	Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica	16
9.1	Troškovi istraživanja statističkog ureda	16
9.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)</i>	16
9.2	Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica	16
9.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)</i>	16
9.3	<i>Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti</i>	16
10	Povjerljivost, transparentnost i zaštita	17
10.1	Povjerljivost	17
10.2	Transparentnost	17
10.3	Zaštita	17
11	Zaključak	17

1 Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja

1.1 Namjena istraživanja

Agencija za statistiku BiH na osnovu Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.26/04) objavljuje podatke o prijavljenim, optuženim i osuđenim maloljetnim licima u Bosni i Hercegovini u 2013. godini. Podaci su prikupljeni putem statističkih izvještaja Federalnog zavoda za statistiku, Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu. Osnovni/temeljni dokumenti iz kojih se preuzimaju podaci za statistiku pravosuđa su konačne odluke nadležnih organa, presude odnosno rješenja.

Sprovođenjem istraživanja o statistici kriminaliteta dobijamo podatke o maloljetnim učiniocima krivičnih djela, maloljetnim počiniteljima prekršaja i maloljetnih odgovornih osoba protiv kojih je vođen i okončan zakonom utvrđen postupak.

Glavni cilj ovog statističkog istraživanja jesu pokazatelji o maloljetnim prijavljenim, optuženim i osuđenim počiniteljima krivičnih djela, koji su važan instrument za proučavanje strukture kriminaliteta i odluka tijela krivičnog postupka. U vezi s navedenim treba istaći da se bez adekvatnih i pouzdanih podataka ne može steći prava slika o stanju i trendovima kriminaliteta, a bez koje je koncipiranje pravednog, efikasnog i humanog sistema krivičnog pravosuđa i politike suzbijanja kriminaliteta nezamislivo.

Dugoročan cilj jest usklađivanje i razvoj definicija, načina prikupljanja podataka, izrada analiza, projekata i studija. Isto tako i poređenje stanja, strukture i dinamike kriminaliteta naše i drugih zemalja, te u tom smislu uspostavljanje mogućih prednosti, nedostataka i preporučivanje mogućih poboljšanja strategije suprostavljanju kriminalitetu.

1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

- Zakoni o statistici BiH i entitetski Zakoni o statistici;
- Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada Agencije za statistiku BiH;

Ovo istraživanje je dio godišnjeg programa plana i rada Agencije za statistiku BiH. Prema godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti za 2013. godinu, na temelju Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.26/04) podaci o maloljetnim učiniocima krivičnih djela prikupljaju se redovitim statističkim istraživanjima. Ovo istraživanje je zajednički projekat tri statističke institucije, koje su timski radile na izradi instrumentarija za provođenje (metodologija, obrasci).

1.3 Jedinica posmatranja i izvještavanja

Jedinice posmatranja u ovom istraživanju su maloljetni učinioci krivičnih djela.

Izvještajne jedinice koje dostavljaju statističke podatke Agenciji za statistiku BiH o maloljetnim počiniteljima krivičnih djela su: Federalni zavod za statistiku, Republički zavod za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu.

Kao maloljetni učinioci krivičnih djela smatraju se lica koja su u vrijeme izvršenja krivičnog djela imala navršeni 14 godina, a nisu navršila 18 godina, prema kojima postupak po krivičnoj prijavi nije pokrenut (prijava je odbačena), ili je pripremni postupak obustavljen, prema kojima je podniet prijedlog za izricanje kazne-mjere, krivični postupak pred vijećem za maloljetnike obustavljen i prema kojim su izrečene sankcije.

Maloljetnik koji je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršio 16 godina, a nije navršio 18 godina, koji se može kazniti kaznom maloljetničkog zatvora, smatra se starijim maloljetnikom.

1.4 Prikupljanje podataka

Podaci o maloljetnim učiniocima krivičnih djela se prikupljaju na osnovu individualnih statističkih upitnika koje popunjavaju nadležni sudovi i nadležna javna tužilaštva koji te podatke potom dostavljaju Federalnom zavodu za statistiku i Republičkom zavodu za statistiku RS, kao i ekspozituri Agencije u Brčko distriktu. Te podatke na kraju agregira, obrađuje i objavljuje Agencija za statistiku BiH.

Kriminalitet u smislu statističkih istraživanja obuhvata pojavu od podnošenja krivične prijave za učinjeno krivično djelo do pravosnažnosti/pravomoćnog okončanja postupka od nadležnih sudova.

Referentni period je vrijeme u kojem se vršilo prikupljanje podataka. Podaci se prikupljaju u toku tekuće godine za prethodnu (izvještajnu) godinu.

1.5 Obuhvat

Obuhvat kriminaliteta kao društveno negativne pojave potpun je, jer se statističkim istraživanjima obuhvataju svi maloljetni počinitelji kaznenih djela.

Podaci se obrađuju godišnje za kalendarsku godinu.

U Agenciji za statistiku BiH vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunosti podataka, računarska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijumima, obrada podataka i tabeliranje.

Podaci dobijeni od entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu se koriste isključivo u statističke svrhe i objavljuju se u agregiranom – zbirnom obliku. Dobijeni podaci o maloljetnim učiniocima krivičnih djela predstavljaju službenu tajnu i ne mogu se pojedinačno objavljivati.

1.6 Definicije

Kriminalitet u smislu statističkih istraživanja obuhvaća pojavu od podnošenja prijave za počinjeno kazneno djelo I prekršaj do pravomoćnog okončanja postupka od strane nadležnog tijela (državnog odvjetništva, prvostepenih sudova i drugih prekršajnih tijela).

Krivično djelo je protivpravno djelo kojim se povređuju ili ugrožavaju zaštićene vrijednosti i koje je zbog svoje opasnosti u zakonu određeno kao krivično djelo i za njega propisana krivična sankcija.

Maloljetni počinitelji kaznenih djela jesu osobe koje su u vrijeme počinjenja kaznenog djela imale navršenih 14 godina, a nisu navršile 18 godina života, prema kojima postupak po kaznenoj prijavi nije pokrenut (odbačena prijava), pripremni je postupak obustavljen ilipodnesen prijedlog za izricanje sankcija, kazneni postupak pred vijećem pravomoćno je završen odlukom kojom se postupak pred vijećem obustavlja ili se izriču sankcije.

Mlađi maloljetnik jest osoba koja je u vrijeme počinjenja kaznenog djela navršila 14, a nije navršila 16 godina života i koja se ne može kazniti, nego joj se mogu izreći samo odgojne mjere.

Stariji maloljetnik jest osoba koja je u vrijeme počinjenja kaznenog djela navršila 16, a nije navršila 18 godina života i kojoj se mogu izreći odgojne mjere.

Prijavljena osoba jest maloljetni izvršilac krivičnog djela prema kome je završen izvještaj o počinjenom krivičnom djelu, odlukom kojom pripremni postupak nije pokrenut, pripremni postupak obustavljen ili je podniet prijedlog za izricanje krivične sankcije.

Optužena osoba jest maloljetni izvršilac krivičnog djela prema kome je donijeta odluka kojom se obustavlja postupak prema maloljetniku, izriče mjera bezbjednosti bez izricanja krivične sankcije ili se izriče krivična sankcija.

Osuđena osoba je maloljetni izvršilac krivičnog djela prema kome je izrečena krivična sankcija (vaspitna mjera ili maloljetnički zatvor).

1.7 Obrada podataka

Obrada podataka se vrši kroz instrumente istraživanja.

Zbirni podaci sa sudova i tužilaštava u FBiH, RS i BDBiH se dostavljaju entitetskim zavodima koji te podatke nakon obrade dostavljaju Agenciji za statistiku BiH u obliku tabela.

Nakon prikupljanja izvještaja, u Federalnom zavodu za statistiku i Republičkom zavodu za statistiku RS, kontroliše se obuhvat, tačnost podataka, šifriranje, unos podataka u aplikaciju, logička i računska kontrola. Potom se u Agenciji za statistiku BiH vrši kontrola izlaznih tabela, njihov obuhvat i tačnost podataka.

U entitetskim zavodima za statistiku kontrola obuhvata podataka vrši se uspoređivanjem broja pristiglih izvještaja sa brojem izvještaja iz prethodnih godina. Tačnost podataka unijetih u obrasce zagarantovana je pečatom i potpisom tužioca ili sudije koji popunjavaju izvještaje. Šifriranje krivičnih djela obavlja se pomoću Klasifikacije krivičnih djela, koja se zasniva na četiri odgovarajuća krivična zakona koja se primjenjuju u BiH, a to su: Krivični zakon Federacije BiH, Krivični zakon Republike Srpske, Krivični zakon Brčko distrikta i Krivični zakon BiH. Različiti krivični zakoni su danas u većoj mjeri usklađeni nego što je to bio slučaj u prošlosti ali još uvijek postoje određene razlike koje utječu na klasifikaciju krivičnih djela za statističke svrhe. Logička veza između pojedinih varijabli utvrđuje se prilikom detaljnog pregleda materijala, a prije samog šifriranja.

1.8 Objavlivanje rezultata

Podaci o kriminalitetu odnosno o maloljetnim učiniocima krivičnih djela, prikupljaju se za čitavu teritoriju Bosne i Hercegovine. Korisnicima mogu biti dostupni samo agregirani podaci.

Dobijeni podaci publikuju se putem saopštenja (godišnja periodika).

Podaci se publikuju i u elektronskoj formi na (web sajtu Agencije za statistiku BiH). Tematski bilten Agencije za statistiku BiH – sadrži analizu godišnjih podataka iz statistike kriminaliteta. Svi podaci prikazani su u statističkim tabelama za nivoe entiteta, BD i BiH. Podaci su prikazani u apsolutnim i relativnim vrijednostima (apsolutni brojevi, postotci). Konačni podaci statistike kriminaliteta objavljuje se u Saopštenju o maloljetnim učiniocima krivičnih djela i isti su prikazani u tabelama i u grafičkom obliku.

1.9 Ključne varijable

- prijavljeni, optuženi i osuđeni maloljetni učinioci krivičnih djela,
- prijavljeni maloljetni učinioci krivičnih djela prema odlukama tužilaštava,
- optuženi maloljetni učinioci krivičnih djela prema grupama krivičnih djela,
- osuđeni maloljetni učinioci krivičnih djela prema izrečenim krivičnim sankcijama.

1.10 Ključne statistike

- broj maloljetnih učinilaca krivičnih djela, prijavljenih, optuženih i osuđenih u posmatranoj godini,
- broj najzastupljenijih krivičnih djela u odnosu na ukupan broj pojava za tu godinu,
- broj ženske populacije u odnosu na ukupan broj prijavljenih.

1.11 Upitnik

Saopštenja su dostupna na web - stranici

http://www.bhas.ba/saopstenja/2015/KRIM_MAL_2013_bos.pdf

1.12 Kontakt informacije

Amra Ibrahimagić, Agencija za statistiku BiH, e-mail: amra.ibrahimagic@bhas.ba tel: +387 33 911 915

2 Relevantnost

2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika

Istraživanje statistike kriminaliteta je usklađeno sa zakonima koji definišu oblast statistike kriminaliteta na nivou entiteta i brčko distrikta BiH. Podaci o kriminalitetu zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika.

3 Tačnost

3.1 Greške uzorkovanja

3.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)

Statističko istraživanje Statistike kriminaliteta se provodi na punom obuhvatu.

3.1.2 Objašnjenja

Nema uzorkovanja.

3.1.3 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Nema uzorkovanja.

3.2 Neuzoračke greške

3.2.1 Greške obuhvata

Na kraju svake referentne godine sve izvještajne jedinice (sudovi i tužilaštva) dostavljaju entitetskim zavodima kao i ekspozituri Agencije u Brčko distriktu, pismenu potvrdu u kojoj navode da su dostavili sve izvještaje o predmetima koji su završeni u posmatranoj godini. U slučaju da izvještajna jedinica dostavi dopis u kojem navodi da nije dostavljeno sve što je završeno, na podatak se stavlja napomena da je nepotpun, što znači da nije potpun obuhvat.

3.2.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)

Kada je riječ o broju izvještajnih jedinica greške prekomjernog obuhvata skoro da su nemoguće jer se nakon odluke tužioca ili sudije za svako lice popunjava upitnik. U slučaju da se za isto lice i isto krivično djelo više puta popuni obrazac, uparivanjem podataka u bazi mogu se identifikovati, a zatim to entitetski zavodi za statistiku kao i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu mogu provjeriti na osnovu broja predmeta pod kojim se vodi učinilac.

3.2.1.2 Greška nedovoljnog obuhvata

Entitetski zavodi za statistiku kao i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu svake godine prije slanja obrazaca, popratnih pisama i uputstava izvještajnim jedinicama, adresari izvještajnih jedinica se revidiraju na osnovu poslovnog registra zavoda za statistiku. Odnosno svaka izvještajna jedinica se provjeri. Zbog neažurnosti administracije u popunjavanju upitnika i dostavljanja entitetskim zavodima za statistiku kao i ekspozituri Agencije u Brčko distriktu, može se desiti da je obuhvat nedovoljan. Da ne bi došlo do toga od izvještajnih jedinica se traži da upitnike dostavljaju do određenog mjeseca u godini za prethodni mjesec uz popratni dopis u

kojem se utvrđuju poslato, u cilju što potpunijeg obuhvata. Upoređivanjem pristiglih mjesečnih izvještaja sa onima iz prethodnih mjeseci, može se vidjeti ako postoji nedovoljan obuhvat i tražiti objašnjenje ili dopuna od izvještajne jedinice.

3.2.1.3 Mjere za smanjenje grešaka obuhvata

Greške prekomjerenog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum, jer izvještajne jedinice entitetskim zavodima za statistiku dostavljaju upitnike na mjesečnom nivou što daje mogućnost da se lako utvrdi smanjenje ili povećanje broja dostavljenih izvještaja. Postoji stalna komunikacija sa izvještajnim jedinicama koje za svaki prekomjereni ili nedovoljni obuhvat daju obrazloženje.

3.2.2 Greške mjerenja

3.2.2.1 Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka

Entitetski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu, vrše ispravljanje grešaka kontaktiranjem izvještajnih jedinica. Kontrola za otkrivanje grešaka mjerenja vrši se prilikom pregleda svakog dostavljenog upitnika. Svaki upitnik ima svoj broj predmeta, odnosno sva lica koja učestvuju u jednom krivičnom djelu imaju isti broj.

3.2.2.2 Razlozi za nastanak grešaka mjerenja

Razlozi za nastanak grešaka mogu biti ako lice koje popunjava upitnik ne popuni sva pitanja ili ne unese tačno odgovore iz odluke sudije ili tužioca.

3.2.2.3 Postupanje u slučaju grešaka mjerenja

Osoba zadužena za metodološku podršku istraživanju je zadužena za otklanjanje greške. U tu svrhu entitetski zavodi uspostavljaju telefonski kontakt sa izvještajnom jedinicom i provjerava se izvještaj na osnovu broja predmeta na samom izvještaju i spisa predmeta u sudu i tužilaštvu. Potom se greška koriguje ukoliko je to moguće.

3.2.2.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)

Trenutno ne postoje tačne evidencije o ispravkama u fazi uređivanja podataka.

3.2.2.5 Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja

Agencija za statistiku BiH, zajedno sa entitetskim zavodima za statistiku radi na smanjenju broja grešaka mjerenja izradom preciznog i razumljivog uputstva za popunjavanje obrazaca, koji se ujedno nalazi na zadnjoj stranici svakog pojedinačnog obrasca.

3.2.3 Greške neodgovora

3.2.3.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)

Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.

3.2.3.2 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)*

Izveštajne jedinice entitetskim zavodima za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu dostavljaju podatke za varijable koje su evidentirane kao pojava u posmatranom periodu. Ukoliko podaci nisu popunjeni za određene varijable, radi se o nepostojanju pojave u toku izvještajnog perioda.

3.2.3.3 *Postupci u slučaju neodgovora*

Ako nedostaju podaci tj. nisu dati odgovori na određena pitanja (o određenim varijablama), entitetski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu uspostavljaju telefonsku vezu s izvještajnom jedinicom odnosno osobom iz suda ili tužilaštva i uz njenu pomoć po potrebi dopunjavaju nedostajuće vrijednosti.

3.2.3.4 *Postupci za smanjenje stope neodgovora*

Entitetski zavodi i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu nastoje smanjiti stopu neodgovora za referentnu godinu pisanjem preciznijih metodoloških uputa, koje se odnose na određeno pitanje (varijablu).

3.2.3.5 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)*

Agencija za statistiku BiH nema imputiranih podataka.

3.2.3.6 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)*

Nije bilo broja o pogreškama učinjenim u mikropodacima jer ih entitetski zavodi i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu otklanjaju prilikom obrade.

3.2.3.7 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)*

Nisu planirane i nije provedena revizija podataka.

4 **Pravovremenost i aktuelnost**

4.1 **Pravovremenost objave**

4.1.1 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)*

Pravovremenost prve objave rezultata istraživanja određena je kao razlika između datuma prve objave i kraja referentnog perioda.

Tabela 1: Pravovremenost prvih rezultata

Referentno razdoblje	2013
Datum objave	15.10.2013
Vremensko kašnjenje	-

4.1.2 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)*

Prvi rezultati su ujedno i konačni.

4.2 Aktuelnost objave

4.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)

Stvarni datum objavljivanja podataka o maloljetnim učiniocima krivičnih djela nisu odstupali od planiranih datuma objavljivanja prema kalendaru publikovanja.

4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave

Nije bilo kašnjenja, odnosno, podaci su objavljeni u predviđenim rokovima.

5 Dostupnost i jasnoća

5.1 Dostupnost

Korisnici statističkih podataka mogu lako i jednostavno doći do raspoloživih podataka o kriminalitetu jer se objavljuju na internet stranici Agencije za statistiku BiH (Statističko saopštenje, Saopštenje o maloljetnim učiniocima krivičnih djela).

5.1.1 Kanali diseminacije

Pri objavljivanju rezultata statistike kriminaliteta u 2013. godini korišteni su sljedeći kanali diseminacije:

Tabela 2: Kanali diseminacije

Broj	Kanali diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Pisani zahtjevi korisnika po njihovoj specifikaciji	DA
3	Podaci koji se objavljuju putem telefona	NE
4	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
5	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	DA
6	Tematski bilten	NE
7	Posebne printane publikacije	NE
8	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	DA
9	Statistički zaštićeni mikropodaci	DA

5.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)

Stopa korištenih kanala diseminacije rezultata je 55,5% (5/9X100).

5.1.3 Načini diseminacije

Pri objavljivanju rezultata statistike kriminaliteta u 2013. godini korišteni su sljedeći načini diseminacije:

Tabela 3: Načini diseminacije

Broj	Načini diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA

2	Web stranice ostalih institucija	DA
3	Web stranice međunarodnih organizacija	DA
4	Tematske Web stranice (npr. popis stanovništva)	DA
5	Pisani zahtjevi	DA
6	Telefonsko posredovanje	NE
7	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
8	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	DA
9	Godišnjak	NE
10	BiH u brojkama	DA
11	Prva objava – priopćenje	DA
12	Tematski bilten	NE
13	Posebne publikacije	NE
14	Publikacije Eurostata	DA
15	Publikacije ostalih međunarodnih organizacija (OECD, IMF)	NE
16	Baze podataka, namijenjene za internu upotrebu	DA
17	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE

5.1.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)

Stopa korištenih kanala diseminacije je 58,8% (10/17X100).

5.1.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)

Ovo treba biti razvijeno u saradnji sa IT osobljem.

5.2 Jasnoća

Zajedno sa podacima o statistici kriminaliteta u okviru saopštenja o maloljetnim učiniocima krivičnih djela dostupna su i metodološka objašnjenja definicije osnovnih indikatora i pojmova.

5.2.1 Printane publikacije i internetska objava

- Saopštenje »Maloljetni učinioci krivičnih djela u 2013. godini«

5.2.1.1 Diseminirani rezultati

Rezultati za posmatranu godinu su prikazani kao apsolutne vrijednosti. Podaci su prikazani za maloljetne učinioce krivičnih djela koji su prikazani u obliku apsolutnih brojeva i u postotcima. Pored tabelarnog pregleda u Saopštenju o maloljetnim učiniocima krivičnih djela podaci su prikazani i u obliku grafova.

5.2.1.2 Nivo (detaljnost) diseminacije

U statističkim saopštenjima, apsolutne vrijednosti prikazane su do određenog nivoa detaljnosti za nivo Bosne i Hercegovine. U saopštenju za maloljetne učinioce vrste krivičnih djela prikazane su po glavama krivičnih djela, kako stoji u krivičnim zakonima entiteta, Brčko distrikta i zakona na nivou BiH.

5.2.1.3 Metapodaci

U okviru Metapodataka, na zvaničnoj internet stranici Agencije za statistiku BiH, za ovo istraživanje su dostupni osnovni pojmovi i definicije, kao i Metodologija u dijelu internet stranice koja se odnosi na statistiku kriminaliteta odnosno na Saopštenje o maloljetnim učiniocima krivičnih djela.

Podaci o maloljetnim učiniocima krivičnih djela u BiH, a koji se dobiju agregiranjem podataka entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije Brčko distrikta i koji dakle provode istraživanje statistike kriminaliteta, su službeni podaci Agencije za statistiku BiH.

Podaci se publikuju u obliku saopštenja za javnost. Saopštenje za javnost sadrži glavne izlazne podatke (ukupan broj prijavljenih, optuženih i osuđenih maloljetnih učinilaca krivičnih djela).

Statistički koncepti i definicije, dobrim dijelom, u skladu sa međunarodnim preporukama, koristi se Klasifikacija krivičnih djela u skladu sa krivičnim zakonima entiteta, Brčko distrikta i krivičnog zakona na nivou države BiH.

Korisničke potrebe za podacima prepoznatljive su kroz evidenciju prispjelih zajtjeva za podacima ili kroz broj ukupnih posjeta na internet stranici Agencije za statistiku BiH. Što se tiče metoda mjerenja zadovoljstva korisnika, još uvijek ne postoje ankete te vrste.

5.2.1.4 Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata

Podaci su jasno prikazani. Ujedno se koriste grafikoni u saopštenju, prikazani su podaci prema grupama krivičnih djela.

5.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)

Nije predmet posebnih analiza u okviru statistike o maloljetnim učiniocima krivičnih djela.

6 Uporedivost i skladnost

6.1 Vremenska uporedivost

6.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)

Godišnji podaci o maloljetnim učiniocima krivičnih djela su dostupni od 2012. godine kada je po prvi put i Republički zavod za statistiku Republike Srpske počeo sa objavom podataka statistike kriminaliteta i od tada se redovno objavljuju u godišnjoj dinamici.

6.1.2 Prekidi u vremenskim serijama

Nije bilo prekida godišnjih vremenskih serija.

6.1.3 Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost

Ne postoje posebni faktori koji mogu utjecati na uporedivost vremenskih serija.

6.2 Geografska uporedivost

6.2.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema

Istraživanje o maloljetnim učiniocima krivičnih djela, bez obzira na trenutno ne postojanje jedinstvenog pravnog osnova, jer svaka zemlja ima svoje metode za prikupljanje podataka, ipak se može istaći da je istraživanje međunarodno uporedivo, ali se prvenstveno koristi za međunarodne potrebe. Sve preporuke od strane EUROSTAT-a su u pogledu ovog istraživanja

ispoštovana kako bi bilo međunarodno uporedivo. Međutim, najveća razlika i odstupanja javljaju se u pogledu klasifikovanja krivičnih djela jer klasifikacija mora biti zasnovana na zakonu, a zakoni se razlikuju.

6.3 Desezoniranje

Podaci statistike kriminaliteta se ne desezoniraju.

6.4 Skladnost između privremenih i konačnih podataka

6.4.1 Politika diseminacije privremenih podataka

Agencija za statistiku BiH ne objavljuje privremene podatke o statistici kriminaliteta.

6.4.2 Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)

Prethodni rezultati su i konačni rezultati, tako da se ovaj pokazatelj ne računa.

6.4.3 Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka

Ne postoje razlike između prethodnih i konačnih podataka, jer su prethodni rezultati ujedno i konačni.

6.5 Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja

6.5.1 Kratak opis referentnog istraživanja

Referentno istraživanje je godišnje istraživanje o maloljetnim učiniocima krivičnih djela koje se provodi na punom obuhvatu jedinica posmatranja za oktobar 2014. godine.

6.5.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)

Ne sprovodi se nijedno slično istraživanje da bismo uporedili podatke.

6.5.3 Razlozi za veća odstupanja

Ne sprovodi se ni jedno slično istraživanje.

7 Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta

Nije predmet posebnih analiza.

8 Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika

8.1 Klasificiranje i razumijevanje korisnika

Ključni korisnici podataka o maloljetnim učiniocima krivičnih djela su:

- javni sektor (vladine i druge institucije javne uprave poput Ministarstva pravde BiH; Ministarstva unutrašnjih poslova BiH; Tužilaštva BiH; Sudova BiH; VSTV – Visoko sudsko i tužilačko vijeće; Vijeće ministara i Vlade entiteta i BD; ministarstva za rad i socijalnu politiku; Agencija za ravnopravnost spolova i entitetski Gender centri)
- privredni subjekti
- nauka, istraživanje i obrazovanje (fakulteti i istraživački centri)
- opća javnost

- mediji (RTV kuće i printani mediji)
- strani korisnici (Eurostat; UNODC; USAID; UNDP; UNICEF; ambasade stranih država; strani mediji)

8.2. Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika

8.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Indeks zadovoljstva korisnika (US1)

Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. istraživanjem.

8.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka–Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)

Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. istraživanjem.

9 Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica

9.1 Troškovi istraživanja statističkog ureda

9.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)

Godišnji operativni troškovi za provođenje istraživanja o maloljetnim učiniocima krivičnih djela iskazuju se kroz materijalne troškove i broj upotrebljenih sati rada zaposlenih u Agenciji i ekspozituri Agencije Brčko distrikta.

Tabela 4: Troškovi istraživanja

Materijalni troškovi (KM)	Troškovi rada (KM)	Troškovi ukupno (KM)
100,00	720,00	820,00

9.2 Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica

9.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)

Agencija za statistiku BiH ne raspolaže podacima u ukupnom godišnjem opterećenju ispitanika jer podatke dobija u agregiranoj formi od entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu koje direktno rade sa izvještajnim jedinicama.

Tabela 5: Troškovi izvještajnih jedinica i opterećenje ispitanika

Broj izvještajnih jedinica	Godišnji broj obrazaca	Provedeno vrijeme za jedan upitnik (sati)	Ukupno provedeno vrijeme (sati)
86	86	1,5	129

9.3 Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti su svedene na minimum jer Agencija za statistiku BiH podatke dobija putem izlaznih tabela koje popunjene dobija putem e-maila od entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu.

10 Povjerljivost, transparentnost i zaštita

10.1 Povjerljivost

Povjerljivost statističkih podataka koji se prikupljaju za potrebe istraživanja o maloljetnim učiniocima krivičnih djela, podliježu zakonskim okvirima povjerljivosti i isključivo se koriste u statističke svrhe.

Tako se u članu 27. Zakona o statistici BiH navodi da »Prilikom prikupljanja, obrade, dostave i distribucije statističkih podataka Bosne i Hercegovine, nadležni organi, uključujući organe na entitetskom nivou, poduzimaju sve mjere organizacione, regulatorne, administrativne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja.« a u članu 28. istog Zakona se kaže »Osobe koje prilikom obavljanja svojih poslova imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon što prestanu obavljati svoje funkcije«.

Također, u dokumentu »Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku« navedene su procedure za osiguranje povjerljivosti za vrijeme prikupljanja, obrade i diseminacije – što uključuje, protokole za osiguranje individualnih podataka kojima se ima pristup, pravila za definiranje povjerljivih ćelija u izlaznim tabelama i procedure za otkrivanje i prevenciju naknadnih razotkrivanja, kao i pristup mikropodacima za istraživačke namjene spoljnim korisnicima.

10.2 Transparentnost

Korisnici su upoznati sa načinom korištenja podataka iz statistike kriminaliteta.

Nisu uočene greške u publiciranim izdanjima saopštenja o maloljetnim učiniocima krivičnih djela, tako da nije bilo potrebe za korekcijama i objavom istih.

10.3 Zaštita

Navedeno u poglavlju 10.1.

11 Zaključak

U narednom periodu potrebno je:

U oblasti statistike kriminaliteta o maloljetnim učiniocima krivičnih djela potrebno je poboljšati metodologiju i obrasce statističkog istraživanja, kako bi se odgovorilo potrebama korisnika i obezbijedila potpuna međunarodna uporedivost podataka.

U saradnji sa entitetskim zavodima za statistiku, Ministarstvom pravde BiH, Visokim sudskim i tužilačkim vijećem BiH, Sudom BiH i Tužilaštvom BiH, radiće se na uspostavljanju procesa popunjavanja statističkih obrazaca u sudovima i tužilaštvama.

Računarski sistemi sudova i tužilaštava u Bosni i Hercegovini uvezani su preko CMS-a, odnosno imaju jedinstvenu aplikaciju za unos krivičnih predmeta i jedinstvenu bazu podataka.

Plan je da se postojeća aplikacija proširi u skladu sa statističkim obrascima i da se podaci na kraju izvještajne godine, na mikro nivou, sa visokom zaštitom, dostavljaju statistici dalje na obradu.

Na ovaj način, ubrzaće se proces razmjene podataka, smanjiti obim posla kao i troškovi istraživanja iz oblasti statistike kriminaliteta.